

دانشنامه فلسفه استنفورد (۷۶)

رویکردهای
پدیدارشناسانه به
اخلاق و تکنولوژی
اطلاعات

لوکاس ایسایا

ترجمه ابوالفضل توکلی شاندیز

Introna, Lucas D

سرشناسه: ایترونا، لوکاس
عنوان و نام پدیدآور: رویکرد پدیدارشناسانه به اخلاق و تکنولوژی
اطلاعات/لوکاس ایترونا؛ ترجمه ابوالفضل توکلی شاننیز.
مشخصات نشر: تهران: ققنوس، ۱۳۹۵.

مشخصات ظاهری: ۸۳ ص.

فروست: دانشنامه فلسفه استنفورد؛ ۷۶/۲، مجموعه مسود علیا.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۷۸-۳۱۵-۸

وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا

یادداشت: عنوان اصلی: Phenomenological approaches to ethics and information technology.

یادداشت: واژه‌نامه.

یادداشت: کتابنامه.

موضوع: تکنولوژی اطلاعات و ارتباطات - جنبه‌های اخلاقی

موضوع: Information and communications technologies -- Moral and ethical aspects*

موضوع: تکنولوژی اطلاعات و ارتباطات

موضوع: Information and communications technologies*

شناسه افزوده: توکلی شاننیز، ابوالفضل، ۱۳۵۵ -، مترجم

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۵ ر ۹۹ الف/۵۸۷ T

رده بندی دیویی: ۳۰۳/۴۸۳۳

شماره کتاب‌شناسی ملی: ۴۵۰۰۲۸۷

این کتاب ترجمه‌ای است از:

**Phenomenological Approaches to
Ethics and Information Technology**
The Stanford Encyclopedia of Philosophy
Lucas Introna, Apr 26, 2011

این مجموعه با کسب اجازه از گردانندگان دانشنامه
فلسفه استنفورد (SEP) منتشر می‌شود.

انتشارات قنوس

تهران، خیابان انقلاب، خیابان شهدای ژاندارمری،

شماره ۱۱۱، تلفن ۴۰ ۸۶ ۴۰ ۶۶

دانشنامه فلسفه استنفورد (۷۶)

دبیر مجله: مسعود علیا

رویکردها و پدیدارشناسانه

به اخلاق و

تکنولوژی اطلاعات

لوکاس اینترونا

ترجمه ابوالفضل توکلی شانديز

چاپ اول

۱۶۵۰ نسخه

زمستان ۱۳۹۵

چاپ پڑمان

حق چاپ محفوظ است

شابک: ۸ - ۳۱۵ - ۲۷۸ - ۶۰۰ - ۹۷۸

ISBN: 978 - 600 - 278 - 315 - 8

www.qoqnoos.ir

Printed in Iran

۶۰۰۰ تومان

فهرست

۷	شگفتار دبیر مجموعه
۱۱	درآمد
۱	پدیدارشناسی درباره ماهیت تکنولوژی
۱۵	اطلاعات
۲۵	۲. رویکردهای پدیدارشناسانه به تکنولوژی
۴۷	۳. اخلاق و تکنولوژی اطلاعات
۴	۴. پدیدارشناسی، اخلاق و تکنولوژی اطلاعات:
۵۷	مورد مجازگونگی
۶۹	۵. نتیجه گیری
۷۳	کتابنامه
۹	واژه نامه انگلیسی به فارسی
۸۱	نمایه

پیشگفتار دبیر مجموعه

بسیاری از کسانی که در ایران به نحوی از انحا کار فلسفی می‌کنند و با فضای مجازی اینترنت نیز بیگانه نیستند نام دانشنامه فلسفه استنفورد^۱ را شنیده‌اند و بسیاری از این مجموعه کم‌نظیر بهره نیز برده باشند. این دانشنامه حاصل طرح نیک است که اجرای آن در سال ۱۹۹۵ در دانشگاه استنفورد آغاز شد. هم‌نان ادامه دارد. به لطف کمک‌هایی که گردانندگان این مجموعه از آن‌ها برآورده شده‌اند، متن کامل تمامی مقالات این دانشنامه در اینترنت به رایگان و به آسان‌ترین شکل در دسترس خوانندگان علاقه‌مند قرار گرفته است.

نگاهی به ساختار و مندرجات مقادها و ورود، برنامه نویسنده‌گان آن‌ها، که عموماً در حیطه کار خویش صاحب نام و بالفتاب درخور اعتنا هستند، گواهی می‌دهد که با مجموعه‌ای خواندنی مواجهیم. مجله‌ای که غالباً مدخل‌های مناسبی برای ورود به گستره‌های متنوع تأمل فلسفی به دست می‌دهد. به این اعتبار، می‌توان به جرئت گفت کسی که می‌خواهد اولین بار با مسئله یا مبحثی در فلسفه آشنا شود، یکی از گزینه‌های راهگشایی که پیش رو دارد این است که ابتدا به سراغ مدخل یا مدخل‌های مربوط به آن در این دانشنامه برود.

دانشنامه فلسفه استنفورد (به سرپرستی دکتر ادوارد ن. زالتا^۲)

1. *Stanford Encyclopedia of Philosophy* (SEP)

2. Edward N. Zalta

افزون بر این که پیوندی فراگیر میان فضای دانشگاهی و عرصه عمومی برقرار کرده، ویژگی‌های درخور توجه دیگری هم دارد. حجم بسیاری از مقاله‌های این دانشنامه چشمگیر است. ظاهراً دست نویسندگان در شرح و بسط کثیری از موضوعات و مباحث باز بوده است. دیگر این که در کنار مدخل‌های نام آشنا گاه به موضوعات و مسائل کم و بیش بدیعی پرداخته شده است که شاید در نظر اول ورودشان به دانشنامه‌ای فلسفی غریب بنماید و در عین حال خواننده را به بازاندیشی درباره دامنۀ تفکر فلسفی و سبب آن با زیست جهان خویش فراخواند. کتابنامه‌های مندرج در پایان مقاله‌ها نیز که معمولاً به دقت تدوین شده‌اند، یکی از محسنات این دانشنامه است که به ویژه به کار دانشجویان و محققانی می‌آید که می‌خواهند در زمینه‌ای خاص پژوهش کنند. این را هم نباید از نظر دور داشت که خاستگاه این دانشنامه به هیچ روی موجب نشده است که متفکران و مباحث فلسفه قاصر از استفاده گرفته شوند.

انتشار تدریجی این دانشنامه به زبان فارسی و فراهم کردن امکان مواجهه شمار هرچه بیشتری از خوانندگان علاقه‌مند با آن، چه بسا استمرار همان غایتی باشد که مورد نظر بانیان این عرصه بوده است. بر این اساس، در گام نخست انتخابی اولیه از میان مدخل‌های پرتعدادی که در دانشنامه آمده است صورت گرفته و کار ترجمه آن‌ها به عین متجانمی که با این طرح همکاری دارند به تدریج پیش می‌رود. ترجمه کل دانشنامه البته غایتی بلندپروازانه است، به ویژه با توجه به این که هنوز هم آشنایی آن به نگارش در نیامده‌اند. با این حال، تلاش بر این است که، در صورت فراهم بودن شرایط، انتشار این مجموعه استمرار پیدا کند و به سرنوشت مجموعه‌هایی دچار نیاید که آغازی چشمگیر داشته‌اند ولی دولتشان چندان پاینده نبوده است.

روال غالب این است که هر کدام از مدخل‌ها در یک مجلد منتشر شود، اما در مواردی که حجم یک مدخل از حداقل لازم برای این که به

هیئت مجلدی مستقل منتشر شود کمتر باشد، آن مدخل همراه با مدخل دیگری که با آن قرابت موضوعی دارد انتشار می‌یابد. به توصیهٔ دکتر زالتا، نسخهٔ اساس ترجمه‌ها آخرین ویراستی خواهد بود که در بخش آرشیو دانشنامه درج شده است، و همین امر در چاپ‌های مجدد ترجمه‌ها مبنای قرار خواهد گرفت. در مرحلهٔ ویرایش، تمامی ترجمه‌ها سطر به سطر با متن انگلیسی مقابله خواهند شد تا عیار کار درخور این مجموعه باشد. در این میان تلاش می‌شود توازن شایسته‌ای میان احترام به سبک و زبان مترجم از یک سو و اقتضائات مجموعه از سوی دیگر به دست آید. طرح انتشار این مجموعه شاید فردی بوده باشد، اما اجرا و اتمام آن البته کار جمعی است و با تلاش مشترک و همراهی دوستانی میسر می‌شود که به این کار دل می‌سپارند. افزون بر مترجمانی که در این طرح همکاری می‌کنند، پی‌سگزار دیگری هستم که مساعدتشان پشتوانهٔ اجرای شایستهٔ آن است. به‌ویژه از آقای دکتر زالتا و سایر گردانندگان دانشنامه قدردانی می‌کنم که با مساعدت و دغدغهٔ خود حاضر به زبان فارسی منتشر شود. همچنین، باید یاد کنم از آقایان امیر حسین زادگان، مدیر انتشارات ققنوس، که زمینهٔ اجرای طرح را فراهم کردند؛ آقای دکتر سید نصرالله موسویان، که یاری بی‌دریغشان برای این مجموعه بسیار مغتنم بوده است؛ آقای احمد تهروری، که در تسهیل ارتباطات نقش مؤثری داشته‌اند؛ و آقای جهانگیر ملک‌محمدی و یکایک همکارانشان در بخش فنی انتشارات، که می‌کوشند این مجموعه با شکل و شمایل درخشان منتشر شود.

مسعود علیا

زمستان ۱۳۹۲